

Lausunto Turun hallinto-oikeudelle kunnanhallituksen päätöksestä 26.2.2024 § 42 (elinvoimajohtajan valinta) tehtyyn valitukseen

Kunnanhallitus 26.02.2024 § 42

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Kunnanhallitus valitsi kokouksessaan 15.1.2024 (§ 3) elinvoimajohtajan. Valinnasta on tehty oikaisuvaatimus, joka on saapunut kuntaan määräajan puitteissa, maanantaina 5.2.2024.

Selvyyden vuoksi todetaan, että toisin kuin oikaisuvaatimuksessa väitetään, kyseessä on elinvoimajohtajan toimi, eikä virka. Lisäksi todetaan selvyyden vuoksi, että valinta tehtiin kunnanhallituksen päätöksellä (hallintosääntö 37 §), ei viranhaltijapäätöksellä, kuten oikaisuvaatimuksessa paikoin väitetään. Hallintolain 45 § 2. momentin 2. kohdan mukaan päätöksen perusteluiden vaatimukset poikkevat nimenomaan toimielimen tekemän päätöksen osalta. Työsopimuslaissa ei myöskään säännellä työsuhteeseen ottamista koskevaa hakumenettelyä. Kunta voi siten itse päättää menettelytavoista, joita noudatetaan työsuhteeseen otettaessa.

Mynämäen kunnan hallintosäännössä (37 §) on määritetty, että elinvoimajohtajan valitsee kunnanhallitus.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii kuntalain 134 §:n nojalla em. elinvoimajohtajan valintaa koskevan päätöksen muuttamista tai kumoamista sekä viranhaltijapäätöksen palauttamista uutta lainmukaista valintaa tai päätöksen korjaamista varten perustuen hallintolain 49g § ja 50 §.

Perusteluna oikaisuvaatimukselle on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hänen aiemman työkokemuksen virheellinen arviointi. Oikaisuvaatimuksen tekijä kokee lisäksi, että varsinainen hakijoiden välinen ansiovertailu on jätetty hallintolain 45.1 §:n mukaisella tavalla tekemättä ja että valinnassa on mahdollisesti rikottu yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momenttia, jonka mukaan ketään ei saa syrjiä iän perusteella.

Oikaisuvaatimusajan päättymisen jälkeen oikaisuvaatimuksen tekijä on lisäksi sähköpostitse esittänyt, että valintapäätöstä tulisi lisäksi tarkastella myös tasa-arvolain näkökulmasta.

Oikaisuvaatimus on esityslistan liitteenä.

Oikaisuvaatimuksen liitteenä on mm. oikaisuvaatimuksen tekijän cv ja tuloste oikaisuvaatimuksen tekijän Kuntarekry-profiilista.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole toimittanut erillistä cv:tä ennen hakuajan päättymistä. Lisäksi oikaisuvaatimuksen mukana toimitetussa hakijaprofiilissa on eri tietoja kuin hakuajana toimitetussa hakemuksessa elinvoimajohtajan tehtävään.

Elinvoimajohtajan toimen hakulomakkeen asetukset oli Kuntarekryssä määritelty siten, että liitteiden lisääminen lomakkeelle ei ollut mahdollista. Oikaisuvaatimuksen tekijän olisi tullut kirjata hakulomakkeelle kaikki ansiot (mm. työkokemus), jotka katsoo edukseen kyseisessä haussa tai hänen olisi tullut toimittaa erillinen cv kuntaan muulla tavoin. Oikaisuvaatimuksen yhteydessä esitettyjä lisätietoja hakijan ansioista ei voida ottaa huomioon.

Elinvoimajohtaja hakukriteerit

Elinvoimajohtajan valinnassa kelpoisuusvaatimuksena olivat: soveltuva korkeakoulututkinto (myös alempi korkeakoulututkinto täyttäisi vaatimuksen) ja perehtyneisyys elinkeinotoimeen ja yritystoimintaan. Lisäksi odotimme elinvoimajohtajalta strategista näkemystä, sekä rohkeutta ja kykyä tunnistaa avaimet kunnan kasvuun ja kuntayhteisön vahvistumiseen.

Eduksi katsottiin lisäksi aktiivisuus, hyvät neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot, kykyä tiimityöskentelyyn, intoa tarttua toimeen ja viedä projekteja eteenpäin, verkostoitumistaitoja, elinkeinoelämän sidosryhmien tuntemusta sekä johtamistaitoa. Hakuilmoituksessa totesimme, että toimessa onnistumisessa auttaa kunnallisen toiminnan tuntemus, markkinointihenkisyys sekä hyvä suomen kielen taito ja riittävä englannin kielitaito.

Elinvoimajohtajan rekrytoinnin eri vaiheissa hakijoiden ansioita on verrattu puolueettomasti ja tavoitteena on ollut löytää henkilö, jonka koulutus sekä aiempi työkokemus soveltuisivat parhaiten juuri tähän haettavana olevaan työtehtävään.

Mynämäen kunnassa uudella elinvoiman tulosalueella ei ole henkilöstöorganisaatiota johdettavana, eikä elinvoimajohtajalla ainakaan aluksi alaisia ollenkaan. Tästä johtuen esihenkilökokemusta ei rekrytoinnissa ole edellytetty, esihenkilökokemus ei ollut valintakriteerinä, eikä aiempaa esihenkilökokemusta katsottu hakijoita verratessa erityiseksi ansioksi.

Elinvoimajohtajan valintaa koskevan rekrytoinnin hakulomakkeesta jätettiin tarkoituksella pois ikää ja sukupuolta koskevat kysymykset, koska nämä tiedot eivät voi olla valintaperusteita (tasa-arvolaki 8 § ja yhdenvertaisuuslaki 8 §).

Elinvoimajohtajan valintaa koskevan rekrytoinnin hakulomakkeesta jätettiin lisäksi tarkoituksella pois mahdollisuus lisätä erillisiä liitteitä, jotta ansiovertailu hakijoiden välillä olisi mahdollisimman selkeää yhteismitallisten hakemusten perusteella. Emme myöskään halunneet saada hakijoista esimerkiksi profiilikuvia, koska henkilön ulkoiset ominaisuudet eivät ole rekrytoinnissa olennaisia seikkoja.

Rekrytoinnin kulku

Kunnanhallitus on kokouksessaan 27.11.2023 myöntänyt täyttöluvan ja käynnistänyt elinvoimajohtajan rekrytoinnin. Samalla kunnanhallitus nimesi valintaa varten valintaryhmän. Valintaryhmän tehtävänä oli valita haastatteluun kutsuttavat hakijat ja tehdä kunnanhallitus esitys valittavasta henkilöstä.

Elinvoimajohtajan hakuaika päättyi tiistaina 19.12.2023 klo 12, jonka jälkeen valmisteltiin hakijayhteenveto kunnanhallituksen nimeämää valintaryhmää varten. Valintaryhmälle toimitettiin samana päivänä sekä yhteenveto hakijoista, että kaikkien hakijoiden hakemukset kokonaisuudessaan.

Torstaina 21.12.2023 valintaryhmä kävi kokouksessaan läpi kaikki hakijat ja totesi vertailun yhteydessä, että 27 hakijasta 26 täyttää kelpoisuusehdot koulutuksen osalta. Elinvoimajohtajan kelpoisuusehtona koulutuksen osalta on soveltuva korkeakoulututkinto, johon sisältyvät sekä alemmat että ylemmät korkeakoulututkinnot.

Hakemukseen kirjatun koulutuksen, työkokemuksen ja hakemuksen muun sisällön perusteella valintaryhmä valitsi haastatteluun kutsuttavaksi seitsemän hakijaa, jotka valintaryhmän arvion mukaan täyttivät elinvoimajohtajan tehtävän tavoitteet parhaiten. Haastatteluun kutsuttavien valinnassa jouduttiin tekemään huolellista ansiovertailua, johtuen tehtävään soveltuvien hakijoiden suuresta määrästä. Toimen täyttöön liittyy olennaisena piirteenä se, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun, vaikka hyviä ja soveltuvia hakijoita olisi runsaasti. Työnantajalla on laaja oikeus hakemusten perusteella arvioida hakijoiden soveltuvuutta haettavana olevaan tehtävään valitessaan haastatteluun kutsuttavia hakijoita.

Haastattelut järjestettiin 8.1.2024 ja 11.1.2024, jonka jälkeen kontaktoitiin vielä muutamia haastateltujen suosittelijoita. Valintaryhmän valmisteleva valintaesitys annettiin kunnanhallitukselle kokouksessa 15.1.2024.

Kunnanhallitus teki yksimielisen valintapäätöksen kunnanjohtajan esittelystä. Esittelyssä kuvattiin ansiovertailu kaikkien hakijoiden osalta, perusteet haastatteluun kutsutuista ja perustelut valittavasta henkilöstä. Kunnanhallitukselle toimitettiin kunnanhallituksen esityslistan yhteydessä hakijayhteenveto.

Esityslistan liitteenä on täydennetty ansiovertailu hakijoista ja perustelut haastatteluun kutsuttavista.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus toteaa, että oikaisuvaatimuksessa esitettyjä laillisuusperusteita tutkittaessa ei ole ilmennyt sellaisia perusteita, joiden nojalla oikaisuvaatimus tulisi hyväksyä tai tehty päätös kumota. Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perustelut: aiemman työkokemuksen virheellinen arviointi:

Oikaisuvaatimuksen keskeisimpänä perusteena on hakijan aiemman työkokemuksen virheellinen tulkinta. Elinvoimajohtajan valinnan valmistelua hoitanut valintaryhmä perehtyi kaikkien hakijoiden hakemuksiin huolellisesti ja kokonaisvertailun perusteella valitsi haastatteluun kutsuttavat henkilöt.

Oikaisuvaatimuksen tekijä oli kuvannut omaa osaamistaan ja kokemustaan kattavasti hakemuksessaan ja valintaryhmä tämän osaamisen tunnisti. Oikaisuvaatimuksen tekijän osalta elinvoimajohtajan tehtävän kannalta olennaisin kokemus on kertynyt elinvoimapalvelutehtävissä 2 vuoden ajalla yli 15 vuotta sitten sekä sen jälkeen suurempien kuntien konserniyhtiöiden toimitusjohtajan tehtävistä. Haastatteluun kutsuttavia valitessaan valintaryhmä painotti erityisesti hakijoiden kokemusta elinkeinotoimen palveluissa, johon rinnastettiin myös yritys- ja hanketyö. Oikaisuvaatimuksen tekijän kokemuksen katsottiin olevan arvokasta ja hyvää, mutta kokemuksen katsottiin hakemuksessa annettujen tietojen perusteella kohdentuvan vain osin nyt haettavana olevan tehtävän toimialueeseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä nosti oikaisuvaatimuksessaan erikseen esille sen, että hänen esimieskokemustaan ei huomioitu valinnassa riittävällä tavalla. Elinvoimajohtajan tehtävässä ei ole ainakaan aluksi alaisia ollenkaan, eikä esimieskokemusta siksi tässä rekrytoinnissa ole edellytetty, eikä esimieskokemusta katsottu hakijoiden erityiseksi ansioksi ansioita vertailtaessa.

Toimen täyttöön liittyy olennaisena piirteenä se, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun, vaikka hyviä ja soveltuvia hakijoita olisi runsaasti. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on monipuolista työkokemusta, mutta juuri tätä elinvoimajohtajan tehtävää ajatellen hän ei erottunut koulutuksen, työkokemuksen ja hakemuksen perusteella siten, että valintaryhmä olisi valinnut hänet haastatteluun kutsuttavaksi.

Hakijat ovat työnhaussa itse vastuussa siitä, että onnistuvat antamaan hakemuksessaan mahdollisimman kattavat tiedot juuri haettavana olevan tehtävän kannalta olennaisesta osaamisestaan ja kokemuksestaan. Rekrytoinnissa ansioita on tarkasteltu nimenomaan haettavana olleen elinvoimajohtajan tehtävän näkökulmasta ja hakemuksissa esille tuodun osaamisen valossa.

Perustelut, ikään perustuva syrjintä:

Oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan ketään ei saa syrjiä iän perusteella. Oikaisuvaatimuksessa lisäksi kritisoidaan sitä, että hänelle toimitetussa ansiovertailussa ei ole kerrottu hakijoiden ikää tai syntymävuotta.

Elinvoimajohtajan valinnassa hakijan ikä ei ollut valintaperusteena, eikä hakijan ikää tai syntymäaikaakaan sen vuoksi kysytty hakulomakkeessa. Valintaryhmällä tai kunnanhallituksella ei siis ole valintapäätöstä tehdessään ollut tiedossa hakijoiden ikä, eikä ikä ole

noussut esille hakijoiden ansioita vertailtaessa.

Valintaryhmän kokonaisarvioinnin perusteella haastatteluun kutsuttiin seitsemän hakijaa, joiden joukossa oli eri sukupuolten edustajia ja tämän oikaisuvaatimuksen myötä tehtyyn arvioon perustuen myös hyvin eri ikäisiltä vaikuttavia ihmisiä.

Perustelut, sukupuoleen perustuva syrjintä:

Oikaisuvaatimuksen tekijä on oikaisuvaatimuksen jättämisen jälkeen sähköpostitse tuonut esiin, että valintapäätös on hänen tulkintansa mukaan tasa-arvolain vastainen. Valintaryhmä on kutsunut haastatteluun hakemuksista muodostuneen kokonaiskuvan perusteella juuri haettavana olevaan elinvoimajohtajan tehtävään sopivimmiksi arvioidut hakijat. Hakijoiden ja haastatteluun kutsuttujen sukupuoli ei noussut rekrytointiprosessissa esille. Haastatteluun kutsuttujen joukossa oli eri sukupuolten edustajia ja tämän oikaisuvaatimuksen myötä tehtyyn arvioon perustuen myös hyvin eri ikäisiltä vaikuttavia ihmisiä.

Perustelut, valituksi tulleen koulutus:

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan siihen, että valituksi tulleen koulutus olisi alempitasonen kuin oikaisuvaatimuksen tekijän koulutus. Tämä väite on virheellinen. Sekä oikaisuvaatimuksen tekijän (OTM) koulutus, että valituksi tulleen (Tradenomi yamk) koulutus ovat ylempiä korkeakoulututkintoja, eli koulutukset ovat samantasoisia ja yhtälailla tehtävään soveltuvia.

Elinvoimajohtajan toimen kelpoisuusehdoksi on määritelty soveltuva korkeakoulututkinto. Hakijoista 26 täytti kelpoisuusvaatimuksen koulutuksen osalta.

Perustelut, ansiovertailun puutteellisuus:

Valintaryhmällä ja päätöksen tehneellä kunnanhallituksella on ollut käytettävissään tiedot kaikista toimen hakijoista. Hakijayhteenveto sekä kaikkien hakijoiden hakemukset kokonaisuudessaan ovat olleet päätöksenteon perustana haastatteluun kutsuttavia valittaessa. Valintaryhmä on kokouksessaan tehnyt ansiovertailun ensin haastatteluun kutsuttavia valitessaan ja valintaa perustellessaan ja haastatteluiden jälkeen haastateltujen osalta.

Oikaisuvaatimuksen tehneelle on pyynnöstä toimitettu ansiovertailu, joka sisältää hakijoiden koulutus- ja työkokemustiedot ja jossa on huomioitu soveltuvuus tehtävään koulutuksen osalta. Hakijalle toimitetusta ansiovertailusta on poistettu henkilöiden nimet muiden kuin hakijan ja valituksi tulleen osalta hakijoiden yksityisyydensuojan turvaamiseksi.

Oikaisuvaatimuksessa kritisoidaan lisäksi sitä, että ansiovertailussa ei ole ilmoitettu hakijoiden ikää tai syntymävuotta. Hakijan ikä ei ole valintaan vaikuttava peruste, eikä sitä siksi ole hakulomakkeessa kysytty. Kunnalla ei ole tiedossaan hakijoiden syntymäaikoja, eikä ansiovertailua siksi ole voitu täydentää ikä- tai syntymävuositiedon osalta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 13.05.2024 § 129
9/01.01.01/2024

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Oikaisuvaatimuksen tekijä on valittanut päätöksestä Turun hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on pyytänyt kunnan lausunnon valituksesta 17.5.2024 mennessä.

Valituksen keskeisenä perusteena on elinvoimajohtajan palvelussuhteen laji (valittajan mielestä pitäisi olla virka eikä toimi) ja yhdenvertaisuus toimen täytössä.

Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö ja valituskirjelmä liitteineen lähetetään esityslistan mukana. Esityslistan mukana lähetetään myös valittajan hakemus elinvoimajohtajan tehtävään sekä hakuilmoitus, elinvoimajohtajan tehtävänkuva sekä valittajan ja kunnanjohtajan välinen sähköpostiviestinvaihto.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus uudistaa Turun hallinto-oikeudelle lausuntonaan oikaisuvaatimukseen 24.2.2024 § 42 antamansa vastineen, esittää lisäksi palvelussuhteen lajista alla olevan vastineen ja esittää, että hallinto-oikeus hylkää valituksen aiheettomana.

Palvelussuhteen laji, perustelut:

Virka on julkisoikeudellinen palvelussuhde ja virkasuhteessa oleva voi yksipuolisesti päättää toisen edusta, oikeudesta ja velvollisuudesta. Julkista valtaa käytetään myös tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivallan nojalla yksipuolisesti antaa toista henkilöä velvoittavan määräyksen tai muulla tavalla tosiasiallisesti puuttua toisen etuun tai oikeuteen. Kunnanvaltuusto voi hallintosäännöllä siirtää toimivaltaansa toimielimille ja viranhaltijoille. Käyttäessään tällaista delegoitua toimivaltaa henkilö käyttää julkista valtaa.

Mynämäen kunnan elinvoimajohtajan tehtävät eivät sisällä julkisen vallan käyttöä, joten palvelussuhteen tulee nimenomaan olla työsuhde. Elinvoimajohtajalle ei ole hallintosäännössä delegoitu toimivaltaa. Elinvoimajohtajalla ei ole mihinkään lakiin perustuvaa toimivaltaa, jonka perusteella hän voisi yksipuolisesti antaa toista henkilöä velvoittavia määräyksiä tai puuttua toisen henkilön etuun tai oikeuteen. Elinvoimajohtajalla ei ole yhtään alaista, joten hänellä ei voi olla virkasuhdetta edellyttäviä esimiestehtäviä.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

